

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 7.9.2016
SWD(2016) 287 final

PRACOVNÍ DOKUMENT ÚTVARŮ KOMISE

SOUHRN POSOUZENÍ DOPADŮ

Průvodní dokument k

návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady,

kterým se mění nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 99/2013 o evropském statistickém programu na období let 2013 až 2017 prodloužením tohoto programu na období let 2018 až 2020

{COM(2016) 557 final}
{SWD(2016) 288 final}

Souhrnný přehled
Posouzení dopadů k návrhu nařízení Evropského parlamentu a Rady, kterým se mění nařízení (EU) č. 99/2013 o evropském statistickém programu na období let 2013 až 2017 prodloužením tohoto programu na období let 2018 až 2020
A. Potřeba opatření
Proč? Jaký problém se řeší?
Ve srovnání s jinými zdroji informací existuje po oficiální statistice vysoká poptávka, protože je vytvářena a šířena v souladu se specifickými zásadami a kritérii kvality, a má proto přidanou hodnotu pro uživatele. Má-li statistika podporovat politiky EU, je třeba vyřešit některé statistické mezery. Naléhavě je třeba zlepšit včasnost některých statistik tak, aby poskytovaly informace potřebné v souvislosti s hodnocením evropského semestru. Potřeba statistiky, jež vyplývá z deseti politických priorit Komise a z rostoucí složitosti společností, nastoluje otázku relevance současné evropské statistiky. Vnitrostátní statistické systémy vyvinuly za podpory evropského statistického programu (ESP) na roky 2013–2017 značné úsilí zaměřené na modernizaci metod tvorby statistik, avšak stávající statistická infrastruktura není ještě dostatečně pružná, aby mohla dodávat nové statistiky, když je jich zapotřebí, a aby zároveň umožňovala omezit související náklady a administrativní zatížení. Pokud se nezvýší stávající úroveň investic, ESS nebude s to uspokojit rostoucí poptávku po statistice ani potřebu jejího rychlejšího zpřístupňování. Stranami, které by byly návrhem nejvíce přímo dotčeny, jsou uživatelé statistiky (např. tvůrci politik, média a výzkumní pracovníci), tvůrci statistiky (národní statistické úřady (NSÚ) a jiné vnitrostátní orgány) a respondenti (domácnosti a podniky).
Čeho by měla tato iniciativa dosáhnout?
Podnět má stanovit právní rámec pro evropský statistický program po celou dobu trvání víceletého finančního rámce a zajistit finanční podporu, kterou ESS potřebuje, aby mohl: – poskytovat vysoce kvalitní statistické informace a vyplnit statistické mezery, jež nejnaléhavěji vyžadují řešení, a přitom se soustředit na řadu prioritních oblastí odrážejících deset politických priorit Komise, – vybudovat stálé kapacity nezbytné pro rychlejší reakci na vznikající potřeby a pro přizpůsobení statistické infrastruktury tak, aby mohla využívat potenciál nových zdrojů údajů, a – posilovat partnerství v rámci Evropského statistického systému (dále jen „ESS“) i mimo něj s cílem dále zvýšit jeho produktivitu a zabezpečit celosvětově jeho vedoucí úlohu v oblasti oficiálních statistik.
Jakou přidanou hodnotu budou mít tato opatření na úrovni EU?
Navrhování, provádění a sledování politik EU vyžaduje nestranné, spolehlivé a relevantní statistické údaje, které může poskytnout pouze evropský statistický program. Pouze koordinovaný přístup k vývoji, tvorbě a šíření evropské statistiky, který stanoví evropský statistický program, může zaručit nezbytnou soudržnost a srovnatelnost statistik relevantních pro oblasti činnosti EU. Navržené opatření na úrovni EU by rovněž přispělo k účinnému využití zdrojů (v důsledku úspor z rozsahu) a podpořilo by vnitrostátní orgány při rozvíjení jejich kapacit například z hlediska harmonizace a metodiky.
B. Řešení
Jaké legislativní a nelegislativní možnosti byly zvažovány? Je některá možnost upřednostňována? Proč?
Podle nařízení (ES) č. 223/2009 o evropské statistice má doba trvání evropského statistického programu odpovídat době trvání víceletého finančního rámce (v současnosti období 2014–2020). Evropský statistický program má skončit v roce 2017, a proto je nezbytné jeho prodloužení. Posouzení dopadů nezkloumá, zda evropský statistický program prodloužit, ale jak to co nejlépe provést. Byly zvažovány tyto možnosti: Východí – stávající evropský statistický program (2013–2017) prodloužený na další tři roky (2018–2020) Prodloužení stávajícího evropského statistického programu s úpravami: <i>2a: Změny stávajícího evropského statistického programu a snížení ročního rozpočtu</i> <i>2b: Pozměněný program zahrnující zlepšené statistické výstupy v souladu s deseti politickými prioritami, což by bylo vyváжено podstatnou změnou priorit (se stejným ročním rozpočtem)</i> <i>2c: Pozměněný program zahrnující nové statistické výstupy v souladu s deseti politickými prioritami, doplněný investicemi do statistické infrastruktury a nových zdrojů statistiky (se</i>

zvýšeným rozpočtem)

1. Dva samostatné programy.

Jako upřednostňovaná možnost politiky se jeví varianta 2c, protože nabízí nejlepší možnost dosažení výše uvedených cílů, a přitom bere v úvahu všechny požadavky, závazky a omezení.

Kdo podporuje kterou možnost?

Na straně tvůrců statistiky Výbor pro Evropský statistický systém opakovaně vyzýval ke zvýšení investic. Evropský statistický poradní výbor jakožto fórum zastupující uživatele statistiky, respondenty, občanskou společnost, sociální partnery a vědeckou obec, zdůrazňoval potřebu přiměřeného financování vzhledem k tomu, že vytvoření kapacity pro tvorbu nové statistiky a ukazatelů bude vyžadovat dodatečné investice. Evropská poradní komise pro dohled nad statistikou také vyjádřila znepokojení v souvislosti s nedostatečnými investicemi, což podle jejího mínění, brzdí schopnost ESS využívat výhod datové revoluce. Významná část uživatelů a tvůrců statistiky proto podporuje nová opatření ke zlepšení oficiální statistiky uvedená ve variantě 2c.

C. Dopady upřednostňované možnosti

Jaké jsou výhody upřednostňované možnosti (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte výhody hlavních možností)?

Varianta 2c by měla největší dopad v tom smyslu, že bude možné produkovat údaje rychleji, což je podstatné pro uspokojení základních potřeb uživatelů. Zahrnuje nová opatření k odstranění zbývajících mezer v údajích a ke zlepšení včasnosti v klíčových oblastech, jako je energetická statistika. Uživatelé by navíc mohli mít prospěch z lepšího využívání dat velkého objemu.

- Očekává se, že v oblastech, které budou evropským statistickým programem pokryty poprvé, se zvýší srovnatelnost statistik na evropské úrovni.
- Bude možné dále modernizovat ESS a více využívat nové zdroje (např. data velkého objemu).
- Očekává se, že v důsledku lepšího využití administrativních údajů a nových zdrojů se sníží zatížení respondentů.
- Právní předpisy o statistice mají dopad především na uživatele údajů, tvůrce údajů a respondenty v šetřeních a jejich přímé účinky na hospodářství, sociální oblast a životní prostředí jsou tedy velmi omezené.

Jaké jsou náklady upřednostňované možnosti (je-li nějaká doporučena, jinak uveďte výhody hlavních možností)?

Rozpočet přidělený v současnosti na evropský statistický program (přibližně 60 milionů EUR ročně) je oproti celkovému rozpočtu EU nízký a navržené zvýšení by bylo v mezích stávajících celkových rozpočtových omezení. Náklady na tvorbu statistiky je nutné rovněž posuzovat s ohledem na náklady v případě, že statistiku nebudeme mít k dispozici nebo že budeme mít statistiku v nedostatečné kvalitě. Hlavní přímé náklady spojené s variantou 2c souvisejí hlavně se spolufinancováním grantů na statistické akce NSÚ ze strany EU, avšak měly by být považovány za investice. Očekává se, že se zaplatí, a to díky úsporám dosaženým v důsledku nižšího administrativního zatížení a efektivnějších a účelnějších metod tvorby statistiky.

Jaký bude dopad na podniky, včetně malých a středních podniků a mikropodniků?

Opatření stanovená v navrženém programu (např. nové nastavení tvorby statistik a lepší využití administrativních údajů a dat velkého objemu) povedou ke zjednodušení postupů a snížení administrativního zatížení, což bude prospěšné pro podniky i jednotlivce.

Očekávají se významné dopady na vnitrostátní rozpočty a správní orgány?

Podnět bude mít dopad na NSÚ a jiné vnitrostátní orgány. Evropský statistický program umožní investice do projektů zahajovaných v reakci na nové výzvy, jimž evropská statistika čelí (např. provádění programu Vize 2020 ESS, posílení evropské statistické infrastruktury a lepší využití dat velkého objemu a sdílené infrastruktury). Jelikož financování ze zdrojů EU probíhá na základě spolufinancování, z vyššího rozpočtu na evropský statistický program na úrovni EU vyplývají také vyšší rozpočtové náklady pro NSÚ. Rozvojové projekty budou rovněž často vyžadovat vysoce kvalifikované odborníky.

Očekávají se jiné významné dopady?

Podnět podpoří spolupráci s mezinárodními organizacemi a budování kapacit v zemích mimo EU s cílem zajistit dostupnost kvalitních údajů. To následně umožní EU sledovat výsledky rozšíření a evropské politiky sousedství a měřit soulad se standardy EU v oblasti statistiky v (potenciálních) kandidátských zemích.

D. Náväzná opatření

Kdy bude tato politika přezkoumána?

Závěrečné hodnocení programu se plánuje na rok 2021.

